

Севкупната документација на Партијата на Македонците во Албанија "Македонска Алијанса за европска интеграција" е поднесена до Основниот суд во Тирана на 5 мај годинава. Според Законот на Албанија, за регистрацијата на партијата мора да се почека 30 дена. Символот на партијата ќе биде шеснаесеткракото сонце и 25 звезди, како симбол на земјите - членки на Европската унија.

■ Разговорот го водеше: Жаклина МИТЕВСКА

☀ Господине Митревски, неодамна престојувате во САД во функција на претседател на Заедницата на Македонците во Албанија. Која беше причината и целта за оваа посета?

МИТРЕВСКИ: Пред сè, би сакал да им се заблагодарам на организаторите, меѓу кои на организацијата "Движење за човекови права" за Њујорк и Њу Џерси и црковниот одбор на "Св. Кирил и Методиј", со кој имаме долга традиција, пријателство и соработка, што ми го овозможија престојот во САД. Всушност, Заедницата на Македонците во Албанија ме овласти да присуствувам на "Гоцевата вечер" одржана на 26 март. Тогаш имав можност да се запознаам со нашите иселеници во Њујорк и во Њу Џерси и со нивните активности. Со нивна помош, како и со помош на Амбасадата

на РМ во САД, во Стејт департаментот остварив средба со господинот Мишел Бенедикт, кој е заинтересиран за политичката состојба во Р Албанија. Исто така, се сретнав и со некои претставници во ООН, а од име на Заедницата на Ма-

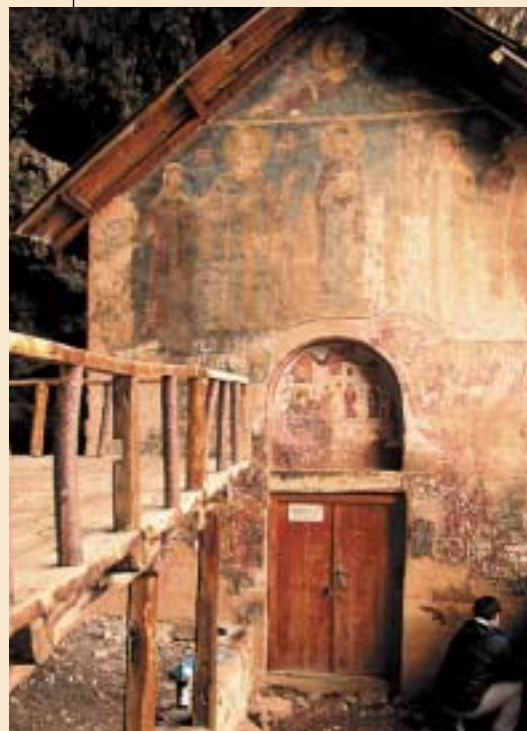
ГЛАСОТ ЗА НАШЕ СЕ СЛУШНЕ И ВО

кедонците во Албанија се запишав во книгата на посетители. Значи, остварив средби со тамошните македонски организации и ги запознав со положбата и правата на Македонците во Албанија.

☀ Ја потенцирате средбата со американскиот дипломат Мишел Бенедикт, во чија надлежност е следењето на ситуацијата во која се наоѓаат малцинствата во Албанија. Каков е резултатот од Вашите разговори?

МИТРЕВСКИ: Всушност, тоа беше една интересна средба токму поради фактот дека јас сум прв Македонец од Албанија кој го посетил Стејт департаментот. На господинот Бенедикт, кој се интересираше за животот на Македонците во Албанија, му ја изнесов нашата реална ситуација во сите сегменти, всушност од економски, образован, културен аспект, во однос на вероисповедта итн. Исто така, го запознав и со проблемите и со активностите на Македонците во оваа држава. Тој се интересираше за степенот на функционирање на локалната самоуправа, колку таа е базирана на етничка, а колку на мешовита национална основа, за нашата застапеност во медумите, во по-

глед на симболите, обележјата. Го информирав дека македонското малцинство во Албанија се однесува со должна почит кон законите на државата и кон неа се однесува лојално, односно ние сме пионери на реформите во државата. Ја сакаме Албанија во нејзините граници и во иднина ни е цел таа да биде дел од сите светски и меѓународни институции, како и членка на НАТО и ЕУ. Во однос на мултиетничноста, иако одредени структури сметаат дека ние денес во XXI век покажуваме некаков национализам, потенцирам дека тоа не е точно, се однесуваме патриотски и настојуваме во рамките на европските, светските, меѓународните институции да ни се реализираат правата како малцинство. Ние сме народ со култура, традиција, имаме со што да придонесеме во општеството, всушност пред сите закони на таа држава сме гаранти дека од нас нема ништо лошо да произлезе, напротив ќе се ангажираме за прогрес на животот во Албанија. Од страна на господинот Бенедикт беше ветено дека тој ќе ја продолжи ваквата комуникација, на реална основа, додавајќи дека наскоро ќе ја посети Албанија, како и нејзините места во кои живеат Македонците.

МАЛА ПРЕСПА ИЗОБИЛУВА СО МНОГУ ЦРКВИ

☀️ За време на престојот во САД го најавивте формирањето на новата политичка партија на Македонците од Албанија "Македонска алијанса за европска интеграција", како и учество на престојните парламентарни избори, при што очекувате да добиете барем две пратенички места во албанскиот Парламент?

МИТРЕВСКИ: Секој гостин Македонец, без оглед од каде и да доаѓа, од Пиринска, Егејска Македонија, од Албанија и од други места, добива можност нашите иселеници да ги запознае со правата и положбата на нивните сонародници, преку организирана трибина. Моето одење таму се поклопи со времето кога членовите од Заедницата на Македонците од Албанија, нашите активисти од друштвата: "Преспа", "Мир", "Мед", "Гора", беа на терен и работеа на доградувањето на инфраструктурата на партијата, собирање потписи, контакти.

политичка партија. Тоа беше интересна тема за нив, се интересираа како ќе дејствуваме, колку пратенички места планираме да добиеме итн...

☀️ Символот на оваа партија ќе биде шеснаесеткракото сонце и 25 звезди како симбол на земјите - членки на ЕУ. Што значи оваа партија - можеби подобрување на положбата на македонското малцинство во Албанија и негова вклученост во институциите на системот?

МИТРЕВСКИ: Документацијата на партијата "Македонска алијанса за европска интеграција" е поднесена во Основниот суд во Тирана на 5 мај годинава. Таа, како и нејзината програма се подготвени според прописите и Уставот на Албанија. Погрешно е мислењето дека таму не е дозволено формирање партија на национална база, затоа што во 2002 година направена е промена на Уставот, по препорака на Советот на Европа. За држава која има цел да се

нашава партија. Според програмата и статутот оваа партија треба да ни овозможи да го побараме тоа што е зацртано во меѓународните институции и закони. Веќе 14 - 15 години ние дејствуваме организирано, а пред три години ја формиравме и Заедницата на Македонците во Албанија, но сега тежееме кон нешто повеќе и решивме проблемите со кои се соочуваме да ги решаваме на повисоко ниво, што значи дека со формирањето на партијата ние ќе станеме поинтересни, поспособни и ќе докажеме дека Македонците можат да работат и да бидат вклучени во сите сериозни нешта кои се однесуваат на општествениот систем во Албанија. Во предизборната кампања ќе соработуваме со оние албански политички партии, веќе имаме понуди, со кои веруваме дека ќе можеме да оствариме дијалог за заеднички нешто да направиме, особено во сферата на образованието, кое ни е клучен проблем, како и во однос на враќањето на националниот идентитет.

Го избравме сонцето како симбол бидејќи тоа е старото знаме на Македонија, а звездите ги претставуваат 25-те земји-членки на ЕУ. Сега го чекаме судското решение и веруваме дека тоа ќе биде позитивно. Наша цел е да им ставиме крај на толкувањата на одредени личности, кои сакаат да си играат со нашата историја и култура.

☀️ Грчкото малцинство во Р Албанија одамна има регистрирано своја политичка партија, која има обезбедно посебни етнички зони како изборни единици кои овозможуваат право Грците безусловно да имаат пратенички мандати во албанскиот Парламент. Македонската партија, исто така, ќе побара во областите каде што живеат Македонците да имаат т.н. етнички зони, кои ќе им овозможат директно да избираат свои пратеници за да ги претставуваат во Парламентот!

МИТРЕВСКИ: Во јужниот дел на Албанија е концентрирано грчкото малцинство, кое не може да ја каже својата точна бројка, бидејќи тоа е задача на институциите - да спроведат фер и демократски попис. Наша задача ќе биде да дејствуваме во трите средини каде што живеат Македонците, во Гора, Голо Брдо, Преспа. Доколку се промени Законот во Државната изборна комисија во Албанија, Голо Брдо може да стане самостојна изборна единица. Во трите рурални средини каде што живее македонско население има масовно иселување во внатрешноста на Албанија и тие сега се населуваат во Драч, Елбасан, Тирана, во коишто веќе има цели населби со чисто македонско население. Сепак, силата на партијата ќе ја мериме

ТО ПОСТОЕЊЕ ЌЕ ПАРЛАМЕНТОТ?!

На трибината јас ја пренесов сликата за положбата и правата на Македонците во Албанија, а воедно ги информирав нашите дека сме во фаза на формирање

интегрира во европските институции не е страшно ако се спомнуваат Македонци, Срби, Црногорци, Власи..., се сфаќа дека нема никаква опасност од

СЕЛО ТРЕБИШТА - ГОЛО БРДО

идната година на локалните избори, со наши кандидати за градоначалници во средините каде што живеат Македонци.

☀️ Вашето главно барање се однесува на спроведувањето фер и демократски попис, со кој точно би се утврдил бројот на македонското малцинство. Македонците во Албанија бараат факултативна настава на македонски јазик во сите училишта, каде што учат наши деца.

МИТРЕВСКИ: Тоа е прашање кое постојано се поставува. Не сакам да кажувам бројки, тоа им го оставам на институциите. Треба да се создаде соодветна атмосфера, Македонците од Албанија или било кое друго малцинство, да се ослободат од разните стресови, заплашувања дека ако се каже вака или онака може да се случи нешто лошо... Мислам дека е време да се направи реален попис. Младата генерација ни се асимилира, затоа бараме враќање на националноста во тие средини, на сите Македонци во цела Албанија и отворање училишта. Ако Владата на Албанија ги реализира овие наши барања, за нас тоа ќе биде историски момент, но воедно и должност како нејзини граѓани да вложиме поголем труд за да ѝ помогнеме на државата полесно да ги остварува реформите во системот. Значи, враќање на националноста и отворање основни училишта за изучување на ма-

кедонскиот јазик во руралните средини - Гора и Голо Брдо, но и во Драч, Елбасан, Тирана каде што сега се населуваат Македонците. Ова е начин младите да сфатат дека се граѓани на Албанија, по националност дека се Македонци, со

што засекогаш ќе им се стави крај на шпекулациите.

☀️ Каков е животот на Македонците од Голо Брдо, кои од страна на државата Албанија не се признати за разлика од нашите во Мала Преспа кои се признати?

МИТРЕВСКИ: Корените на ова прашање се дамнешни. Има разлика меѓу животот на Македонците во Мала Преспа, во Голо Брдо и во Гора. До 1948 година во делот на Голо Брдо и на Гора беа затворени сите училишта на македонски јазик. Токму ова е средината каде што некому му се дозволува да шпекулира со македонската националност. Тие се Македонци. Не сакам да ги мешам религијата и националноста, затоа што религија е слобода некој да се определи верски така како што сака, а националноста се корените кои треба да се зачуваат.

☀️ Премиерот Бучковски во Тирана го отвори прашањето за положбата на македонското малцинство во Албанија и побара албанската Влада да преземе мерки за подобрување на третманот на Македонците во оваа држава, при што истакна: "Гледајќи како Македонија ги заштитува правата на малцинствата и како со Охридскиот договор ние промовираме една поинаква политика, која е многу повеќе од стандардите на Советот на Европа, сметам дека Албанија

НЕДОИЗГРАДЕНАТА ЦРКВА "СВ. АРХАНГЕЛ МИХАИЛ" ВО СЕЛО ПУСТЕЦ - МАЛА ПРЕСПА

треба многу повеќе да направи за заштитата на правата на Македонците...". Имаше ли некаков ефект оваа негова изјава?

МИТРЕВСКИ: Кога високи македонски функционери, како премиерот, вице-премиерот, министерката за надворешни работи, ја посетуваат Албанија тие секогаш ѝ поставуваат вакви барања. Моја главна забелешка е тоа што е непознато што всушност содржи барањето и што е реализирано од него. Ништо не е реализирано од упатените покани од Министерството за надворешни работи, Секторот за односи со малцинства, затоа што и покрај тоа што разговаравме со одредени лица од МНР, тоа не значи дека прашањето за Македонците во Албанија може да се реши со неколку посети или разговори, но од нив мора да се бара некаков ефект. Факт е дека се сретнавме со министерката Митрева и со премиерот Бучковски, кој ни вети дека некои работи ќе тргнат во позитивна насока. Премиерите на Македонија и на Албанија ги замоливме информациите да бидат приоритет за руралните средини каде што живеат Ма-

кедонците, за да се овозможи изградба на инфраструктурата, да се отворат граничните премини. Всушност, тоа ќе претставува олеснување за двете држави. Исто така, и двајцата посочија дека разговорите за отворање на граничниот премин кај Требишта на Голо Брдо се во завршна фаза, што ни е и приоритет во барањата, бидејќи ќе се овозможи подобра комуникација за населението. Имено, формиран е и Комитет за малцинства во Владата на Албанија, но како тој функционира...

☀ **Вие доаѓате од Друштвото "Преспа". Претседателството на Заедницата е ротационо, односно претседателите се избираат од друштвата кои членуваат во неа. Каква е комуникацијата меѓу нив?**

МИТРЕВСКИ: Постои соработка меѓу четирите друштва кои ја сочинуваат Заедницата и проблемите се решаваат на заедничко ниво. Контактираме и со другите невладини организации кои работат во Албанија. Мојот мандат завршува кон крајот на март идната година, а следниот претседател на Заедницата треба да биде од Друштвото "Гора".

Иако формираме политичка партија, тоа не значи дека тука сè ќе заврши. Друштвата и организациите ќе постојат и ќе бидат еден вид секции на политичката партија. Ќе постои и Заедницата. Сепак, врв ќе биде партијата, која ќе ги обединува и ќе се ангажира за решавање на сите проблеми, реализирање на активностите.

☀ Во селото Пустец во декември 2002 година е почната изградбата на црквата "Св. Архангел Михаил". И покрај донациите работата е завршена само до кровната конструкција. Вродија ли со плод упатените апели за помош?

МИТРЕВСКИ: За изградбата на црквата во селото Пустец најголем придонес дадоа тамошните Македонци, односно црковните одбори од цела Мала Преспа, особено оној од селото Пустец. Црквата се наоѓа во завршна фаза. Се надеваме дека со помош на нашите Македонци од Албанија, Мала Преспа, Пустец, набрзо црквата "Св. Архангел Михаил" ќе ги отвори своите порти каде што верниците сами ќе одлучуваат врз која основа таа ќе функционира.

Неделникот "Македонско сонце" во соработка со издавачката куќа "Макавеј" Ви претставува 4 нови книги, кои авторите и ги посветуваат на родната земја и луѓето во неа. Цел е да се анимираат што повеќе читатели. Книгите можат да се нарачаат во нашата Редакција.

Еднаш во месецот ќе се доделува по една книга како награда за Вашите забележителни успеси и активности во земјава и во дијаспората, кои соодветно ќе се презентираат во неделникот.

Макавеј

"Предавствата и атентатите"
800 ден + 60 ден ПТТ
Америка 17\$ + 4\$
Европа 13€ + 3€

"Македонски дејци"
500 ден + 60 ден ПТТ
Америка 11\$ + 4\$
Европа 8€ + 3€

"Приказни од долна земја"
450 ден + 60 ден ПТТ
Америка 9\$ + 4\$
Европа 7€ + 3€

"Македонија и Грција"
800 ден + 60 ден ПТТ
Америка 17\$ + 4\$
Европа 13€ + 3€